

PRAVILNIK o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama na morskim brodovima

(SL, br. 6/57 i 32/58)

I. OPŠTE ODREDBE

1. U svrhu sprežavanja i otklanjanja opasnosti za život i zdravlje osoba zaposlenih na morskim brodovima i ostalim plovnim objektima na moru na kojima su ukrcani članovi posade, odnosno u kojima su ugrađene prostorije za smještaj posade, primjenjuju se higijenske i tehničke zaštitne mjere predviđene ovim pravilnikom.

Zaštitne mjere predviđene ovim pravilnikom primjenjuju se i na brodove koji obavljaju privredni morski ribolov (u daljnjem tekstu: ribarski brodovi).

2. Kao poslodavac u ovom pravilniku smatra se brodarsko poduzeće, ribarska organizacija odnosno vlasnik broda, a kao njihov odgovorni zastupnik - zapovjednik broda.
3. Ako ovim pravilnikom pojedine higijenske i tehničke zaštitne mjere nisu predviđene ili nisu drukčije određene, primjenjivat će se odredbe Općeg pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu ("Službeni list", br. 16/47 i 36/50).

II. ZAŠTITNE MJERE KOD BRODSKIH UREĐAJA I RADOVA

A. Palube

1) Ograde

4. Palube i svaki izloženi dio broda (mostovi, visoki prolazi, platforma i dr.) moraju biti ograničeni sigurnom ogradom visokom najmanje:
 - a) na brodovima do 50 BRT - 0,50 m;
 - b) na brodovima od 51 do 200 BRT - 0,75 m;
 - c) na brodovima preko 200 BRT - 1,05 m.

Prema konstrukciji broda ograda može biti: puna, rešetkasta ili otvorena. Na otvorenoj ogradi pojedine horizontalne prečke ne smiju biti razmaknute više od 0,30 m.

Pune ograde moraju imati otvore za odljev vode.

Na ribarskim brodovima neograničeni mogu ostati samo oni dijelovi koji moraju biti otvoreni za neometano obavljanje ribolova.

5. Oko svih otvora na palubi i međupalublju (grotla za teret, ugljen i ostale svrhe), dok su isti otkriveni, sa strane sa koje se ne vrše manipulacije, moraju biti postavljene zaštitne ograde visoke zajedno sa pražnicom 1,05 m. Na brodovima do 500 BRT ne moraju se postavljati ove ograde ako pražnice grotla odgovaraju propisima nadležnog registra.
6. Otvori grotla moraju biti pokriveni jakim i sigurno postavljenim drvenim poklopcima. Na brodovima preko 50 BRT poklopci moraju odgovarati tehničkim propisima Hrvatskog registra brodova (klasifikacijskog zavoda), a na brodovima do 50 BRT, - moraju imati debljinu od najmanje 3 cm. Ako poklopci nisu od drveta, oni moraju imati debljinu razmjernu vrsti i materijala od kojeg su izrađeni.

Otvoreni dio grotla ne smije biti prekriven platnom prije nego što se postave svi poklopci grotla.

Prilikom iskrcavanja tereta grotlo mora biti toliko otvoreno da ostane najmanje po 1 m slobodnog prostora sa svake strane tereta pri njegovom prolazu kroz grotlo.

Poklopci grotla moraju biti za vrijeme plovidbe prevučeni sa najmanje tri jaka voštana platna, a za vrijeme plovidbe po Jadranskom moru sa dva voštana platna. Poklopci mogu se upotrebljavati samo za zatvaranje grotla.

7. Svi otvori na palubi moraju biti dobro osvijetljeni, a otvori tanka za vodeni gruž (deep-tank) - sve vrijeme dok je tank otvoren.

2) Prolazi

8. Prolazi na otvorenim palubama, prilazi i hodnicima za spašavanje i mjestima vršenja službe, kao i prolazi i hodnici u potpalublju ili na nadgrađinama, ne smiju biti zakriveni predmetima koji bi ometali slobodno kretanje, a moraju biti toliko široki da se dvije osobe mogu mimoći.

Kod novih brodova hodnike odnosno prolaze treba graditi u pravilu u pravoj liniji. Visina hodnika do unutrašnjeg stropa ili do krovne grede mora iznositi bar 1,85 m, a na brodovima preko 1000 BRT - najmanje 2 m.

Kad se na palubi nalazi bilo kakav teret, računajući i tu i brodsku opskrbu, na prolazima koji vode u stambene ili druge prostorije posade ili do kuhinje, blagovaonice, kormila, ili bilo kojeg uređaja za sigurnost broda ili posade (lampe za spašavanje, splavi, oprema itd.) moraju preko tereta biti postavljeni jaki drveni pomoćni mostovi sa drvenim ili željeznim ogradama ili ogradama od užeta sa obje strane.

3) Cijevi

9. Parne i vodne cijevi koje prolaze palubom, moraju biti zaštićene cijelom dužinom i postavljene tako da ne ometaju prolaz.

Izuzetno, vodne cijevi koje prolaze uz palubnu ogradu ne moraju biti zaštićene.

Ispušne cijevi motora koje prolaze palubom, po cijeloj svojoj dužini moraju biti termi ki izolirane, prekrivene i tako užlijebljene odnosno postavljene da ne ometaju prolaz.

4) Kormila

10. Kad se dijelovi ure aja za kormilarenje (rudo kormila, uzde, šipke, lanci i dr.) nalaze na palubi odnosno prolaze preko palube, moraju biti zašti eni, ali tako da to ne ometa radove na njihovom održavanju i popravcima.

5) Stepeništa i ljestvice

11. Stepeništa koja sa glavne palube vode na gornju palubu, kaštel, kasar i na druga nadgra a, moraju biti široka najmanje 0,70 m, a nagib ne smije biti ve i od 65°. Ona se izra uju od željezne ili jake drvene gra e, a ogra ena su s obje strane zaštitnom ogradom sa zaobljenim ru nim zahvatnicama.

Ljestvice za penjanje na jarbole i dimnjake izra uju se od željeza promjera od najmanje 0,012 m, udaljene od zida (stijene) najmanje 0,15 m i s naslonom ili košem na vrhu.

Ljestvice za penjanje na jarbole na brodovima do 200 BRT mogu biti postavljene na oputi jarbola (sartija), a nogostupnice mogu biti izra ene od drveta ili željeza.

Ljestvice za spuštanje u brodska skladišta trebaju biti samo od željeza, i to promjera od najmanje 0,015 m, širine od najmanje 0,25 m, a udaljene od zida najmanje 0,12 m. One trebaju biti pri vrš ene vijcima ili zakovicama, ali ne smiju biti zavarene.

Ljestvice moraju biti postavljene u ravnoj vertikalnoj neprekinutoj liniji, bez obzira na broj paluba koje zahva aju, ali tako da ne ometaju zatvaranje prostora kroz koji prolaze.

Brodovi do 50 BRT mogu mjesto ljestvica iz prethodnog stavka upotrebljavati pokretne ljestvice od drveta ili željeza.

6) Naprava za silaženje s broda

12. Most za silaženje na kopno na brodovima preko 200 BRT ima širinu od najmanje 0,80 m, a sa obje strane mora imati sigurnu ogradu visoku najmanje 1,10 m. Nagib mosta ne smije premašiti 25°. Most mora imati popre ne letve, a na kraju, prema kopnu, kolute. No u most mora biti dobro osvijetljen.

Glavne ljestvice za silaženje na kopno - na brodovima preko 500 BRT trebaju biti široke najmanje 0,80 m, sa vrstom ogradom visokom 1,10 m, a dubine 0,25 m. Ove ljestvice trebaju imati napravu koja e ih održavati u horizontalnom položaju.

Brodovi koji imaju glavne ljestvice, ne moraju imati most iz stavka 1 ove to ke.

7) Zapovjedni ki most

13. Zapovjedni ki most, na brodovima na kojima on postoji, mora biti tako sagra en i opskrbljen takvim napravama da je osoblje navigacijske službe zašti eno od atmosferskih nepogoda.

Izuzetno, na ribarskim brodovima, ukoliko to zahtijeva priroda posla, pomoćni zapovjedni ki mostovi mogu biti otvoreni.

Ograda zapovjedni kog mosta mora biti visoka 1,20 m, a pokrivena pomoćnim platnenim prsobranom. Ovaj prsobran može biti drven ili limen, a sastavljen iz dva dijela tako da se gornji dio može po potrebi skinuti.

S krmene strane na desnom i lijevom krilu zapovjedni kog mosta moraju postojati prilazi sa palube.

Na zapovjedni kom mostu nalazi se kormilarnica, zatvorena sa svih strana. Kormilarnica treba imati prozore cijelom širinom pramane strane, kao i vrata sa obje strane.

8) Dizalice tereta

14. Brodovi koji imaju dizalice tereta, moraju imati isprave o sigurnosti ovih uređaja izdane od nadležnog organa.

Zabranjeno je dizanje i spuštanje osoba u skladište dizalicom, kao i svako zadržavanje i prolazak osoba ispod dizalice dok ova nosi teret.

Dizalice tereta moraju biti građene tako da sa sigurnošću mogu dizati i držati težinu za njih propisanu. Njihovo maksimalno opterećenje mora biti vidno označeno na samom nosaču dizalice (derrick).

Uređaj za pokretanje nosača dizalice mora biti udešen tako da se ukrcavanje i iskrcavanje može sigurno i nesmetano vršiti sa same palube.

Užeta dizalice moraju biti čelična, a njihov promjer mora odgovarati propisanom maksimalnom opterećenju dizalice. Zabranjeno je upotrebljavati nadopletena užeta i užeta kojima su pukle žice.

Kuke moraju imati automatski ili drugi sigurnosni zapor, da se ne mogu otvoriti same od sebe.

Koluti koloturnika moraju imati naprave za podmazivanje i tehničku sposobnost nošenja tereta određenog za dizalicu na kojoj se nalaze.

9) Vitla

15. Rukovanje vitlom za dizanje tereta i vezivanje broda dopušteno je samo za to osposobljenim osobama. Pokretni dijelovi vitla koji strše, moraju biti zaštićeni oklopom ili glatko izvedeni.

Sva vitla, osim onih na pužni vijak, moraju imati sigurnosne kočnice.

Jakost vitla mora odgovarati njegovom maksimalnom opterećenju, odnosno za vezivanje brodova, snazi razmjernoj veličini broda.

Kod rukovanja vitla ručica za okretanje mora biti propisanih dimenzija i sigurno pri vršenju za osoviniu.

Ona mora imati obostranu skakavicu, koja sprema povratni udarac.

10) Sidra

16. Svi brodovi moraju imati uređaje za sidrenje. Ovi moraju biti uvijek u ispravnom stanju i tehnički tako izvedeni da pružaju potpunu zaštitu osobama koje njima rukuju. Sigurnost ovih uređaja mora biti utvrđena ispravom nadležnog organa.

Brod koji ima sidro teže od 150 kg mora imati mehanički uređaj za dizanje sidra.

11) elina užeta (elik- elina) i konopci

17. Nova elina užeta i konopci, koji su namijenjeni za rad na brodu ili za privezivanje broda, moraju prije upotrebe imati potvrdu o dopuštenom maksimalnom opterećenju izdanu od strane nadležnog organa ili od njega ovlaštene osobe. Užeta i konopci u upotrebi moraju odgovarati tim normativima i moraju se stalno održavati u ispravnom stanju.

elina užeta (elik- elina) ne smiju imati prekinutih žica i moraju biti namotana na posebnim vretenima.

12) Gromobrani

18. Na svim brodovima sa drvenim jarbolima i na onima čiji jarboli imaju drvene nastavke, moraju biti na te jarbole odnosno nastavke postavljeni gromobrani.

Gromobrani moraju biti uvijek u ispravnom stanju i povremeno pregledani. O njihovom stanju zapovjednik broda obavezan je unositi bilješke u brodski dnevnik.

B. Ventilacija brodskih spremišta ugljena i rezervoara

19. Brodovi preko 50 BRT moraju imati instaliranu ventilaciju u skladištima, spremištima ugljena i spremnicima. Ventilacija mora biti izvedena u skladu sa tehničkim propisima klasifikacijskog zavoda koji brodu određuje razred.

20. Pristup u zatvorene prostorije, spremnike, dovode, kotlove, spremišta ugljena i sl., u kojima se mogu nalaziti otrovni ili omamljujući plinovi ili para, dopušten je samo po odobrenju, pod nadzorom osobe koja je za tu svrhu određena i uz upotrebu mjera sigurnosti (provjetranje, upotreba zaštitnih sredstava za pluća, privezivanje i sl.).

Zapaljive tekućine smještaju se u prostorije pod palubom, i to u posebne spremnike i posude namijenjene za tu svrhu. Ovi spremnici i posude pune se samo sa palube, pomoću cijevi posebno ugrađenih za tu namjenu. Za odvođenje plinova ovi spremnici i posude moraju imati posebnu cijev, čiji otvor mora biti izveden iznad palube.

21. Zidovi prostorija u kojima se ostavljaju boje, ulje, petrolej, benzin i slične lako zapaljive materije, moraju biti od željeza i premazani vatrostalnom bojom. Ove prostorije moraju biti

dovoljno provjetrene, a ako ne bi bila dovoljna prirodna ventilacija, mora se uvesti umjetna ventilacija.

Prekida i (sklopke) električnih svjetiljaka moraju biti postavljeni izvan ovih prostorija. Prekida i mogu biti postavljeni i u samim prostorijama, pod uvjetom da su zatvoreni. Za osvjetljavanje ovih prostorija ne smiju se upotrebljavati svjetiljke sa plamenom.

U prostorijama iz stavka 1. ove točke mora biti postavljena naokolo na gornjem dijelu zidova izbušena cijev za gašenje požara, u njezinoj blizini treba se nalaziti ručni vatrogasni aparat.

1) Strojevi za rashlađivanje

22. Strojevi za rashlađivanje i drugi aparati i naprave za proizvodnju leda, soda-vode i sl., moraju biti smješteni u odvojenim prostorijama, dobro provjetrenim prirodnom ili umjetnom ventilacijom.

2) Spremište ugljena

23. Spremišta ugljena moraju biti odijeljena od strojarских prostorija i prostorija kotlovnice željeznom pregradom i uvijek dobro provjetrena prirodnom ili umjetnom ventilacijom, da bi se spriječila akumulacija zapaljivih plinova.

Spremišta ugljena, kad se u njima radi, moraju biti uvijek dobro osvijetljena električnim ili sigurnosnim svjetiljkama.

Spremišta ugljena moraju na donjim palubama, osim glavnih otvora imati i sporedni izlaz za slučaj opasnosti.

C. Strojarske prostorije i kotlovnica

24. Ispred kotlova i oko strojeva mora biti dovoljno slobodnog prostora, da zaposleno osoblje može raditi bez opasnosti za život i zdravlje.

Strojarske prostorije i prostorije kotlovnice moraju biti spojene posebnim stepeništem direktno sa prvom otvorenom palubom.

Ako su kotlovi odijeljeni od strojeva nepropusnom pregradom, svaka prostorija mora biti vezana sa palubom zasebnim stepenicama. Ove prostorije moraju međusobno biti vezane nepropusnim kliznim vratima.

Iz tunela osovine vijka mora voditi dovoljno širok izlaz, koji u slučaju opasnosti služi zaposlenom osoblju da može najkraćim putem izaći i na prvu otvorenu palubu. Ovaj se izlaz mora nalaziti na kraju tunela, a gdje to nije izvedivo - na mjestu najudaljenijem od ulaza u tunel.

25. Prostorije iz prethodne točke moraju biti dovoljno osvijetljene. Posebnom svjetlošću, nezavisnom od glavnog generatora broskog osvjetljenja, moraju biti osvijetljeni: manometri,

aparati koji pokazuju visinu vode u kotlovima, ventili i svi drugi važni dijelovi na kotlu i stroju.

26. U strojarskim prostorijama i prostorijama kotlovnice provjetranje mora biti takvo da je temperatura uvijek podnošljiva i zrak čist. U tu svrhu moraju se postaviti uređaji za izbacivanje zagađenog zraka i ubacivanje svježeg.
27. Na brodovima koji upotrebljavaju ugljen kao pogonsko gorivo, moraju biti instalirane naprave za automatsko izbacivanje pepela. Izuzetno, ove naprave ne smiju se instalirati na brodovima do 1000 BRT čiji je utrošak ugljena za 24 sata neprekidne vožnje manji od 15 tona, a na kojima je postavljanje ovih naprava tehnički otežano.
28. Prolazi pored glavnih i pomoćnih strojeva moraju biti dovoljno široki i visoki, kao i slobodni od svih predmeta ili pokretnih dijelova strojeva koji bi sprečavali ili ometali prolaz.
29. Svi pomoćni predmeti, alat i sl. u strojarskim prostorijama i prostorijama kotlovnice, za vrijeme plovidbe moraju biti sigurno smješteni i pričvršćeni.
30. Parne cijevi moraju biti obložene izolacionim materijalom i opskrbljene dovoljnim brojem odvodnih cijevi za ispuštanje kondenzata. Kod cijevi koje idu u jednom pravcu više od 20 metara, potrebno je umetnuti odgovarajuće kompenzatore.
31. Svi dijelovi strojeva (koljena, osovine, ručke, zupčanici, zamašnjak, pokretno polužje itd.), ako su na dohvatu zaposlenih osoba, moraju biti ograničeni tako da osobe koje rade oko strojeva budu potpuno zaštićene.
32. Na zidovima prostorije stroja i u tunelu osovine vijka moraju biti postavljeni ručni pridržaji. Za pristup i rukovanje glavnim dijelovima strojeva moraju biti postavljene, u visini od najmanje 2 m, sigurno pričvršćene platforme u obliku željeznih rešetki. Slobodne strane ovih platformi moraju imati vrste metalne ograde, i to tako da prečka bude u visini od 1 m, a donji dio ograde u visini od najmanje 0,20 m mora biti pun ili rešetkasto izveden.
33. Svaki brod mora imati pravovaljanu ispravu nadležnih organa o pregledu i stanju kotlova i posuda pod tlakom. Ako inspektorat rada utvrdi da kotao nije u određenom roku pregledan, dužan je o tome izvijestiti organ nadležan za vršenje nadzora nad ovim uređajima.

D. Stambene prostorije

34. Stambene prostorije sastoje se od soba za spavanje, blagovaonice i sporednih prostorija (kuhinje, kupaonice, ostave, kupaonice, spremnica, praonica i nužnika).
35. Stambene prostorije moraju se održavati u redu i čistosti. Za održavanje reda i čistosti brinu se osobe koje odredi zapovjednik broda.

Izuzetno, za čistoću i red kod kreveta brinu se osobe koje ih upotrebljavaju.

Podovi stambenih prostorija moraju se prati najmanje jedanput tjedno. Posteljinu, odijela, spremu, obu u i ostale predmete koji se nalaze u sobama za spavanje, ako to dopuštaju vremenske prilike, treba iznijeti na zrak i dobro isprašiti bar jedanput tjedno.

36. Na teretnim brodovima preko 4,000 BRT stambene prostorije moraju se nalaziti iznad glavne (pregradne) palube, i to u sredini broda, osim ako se radi o brodovima specijalne gradnje (tankeri i sl.) sa ugra enim strojnim kompleksom na krmu broda.

Na starijim brodovima na kojima su stambene prostorije smještene na pramcu broda, one se moraju nalaziti iza kolizijske pregrade. Na teretnim brodovima do 300 BRT i na putničkim brodovima obalne plovidbe do 3000 BRT stambene prostorije mogu se nalaziti na bilo kojem dijelu iza kolizijske pregrade.

Na ribarskim brodovima preko 50 BRT može se za stambene prostorije upotrijebiti i prostor na palubi, ukoliko to ne ometa rad ribarenja odnosno ne utje e na nautičku sposobnost broda, a na brodovima ispod 50 BRT za zajedni ku stambenu prostoriju može se koristiti i prostor na pramcu broda ispred brodskog skladišta.

37. Stambene prostorije moraju biti lako pristupa ne u svako doba i po svakom vremenu. Pristup ovim prostorijama na brodovima preko 200 BRT ne smije voditi neposredno sa otvorene palube.

Ulazi koji sa paluba vode u stambene prostorije moraju imati prag visok najmanje 0,30 m, da se sprije i ulazak vode.

Pred glavnim ulazima moraju biti pri vrš eni otira i za obu u.

38. Stambene prostorije posade moraju biti odvojene pregradama koje ne propuštaju zadah, plin i buku brodskih skladišta, spremišta, lanaca, ormara i spremišta za svjetiljke, kuhinje i ostava, prostorija za stoku, postrojenja za upravljanje kormilom i sli nih prostorija.

Stambene prostorije ne smiju se nalaziti u neposrednoj blizini strojeva i kotlova. Ako iz konstrukcijskih razloga ovo nije mogu e provesti, one moraju biti odvojene hodnikom, a zidovi prostorija strojeva i kotla moraju biti izolirani lošim vodi em topline i zvuka.

39. Pod visinom stambene prostorije razumijeva se vertikalni razmak izme u poda i oplata stropa odnosno donjeg ruba palubne ograde (spone), mjerene na najnižem mjestu. Visina prostorije snižena vodovima smještenim ispod stropa, mjeri se od donjeg ruba voda.

Pod površinom stambene prostorije razumijeva se površina koja preostane po odbitku konstrukcijskih dijelova broda prije ugra enog ili unesenog inventara. Prilikom njezinog izra unavanja, mjere se uzimaju od vanjskih rubova željeznih profila. Nepravilne, uske ili uglaste površine na kojima se ne može smjestiti namještaj, ne uzimaju se u obzir pri izra unavanju površine stambene prostorije.

Pod slobodnom površinom stambene prostorije razumijeva se površina koja preostane po odbitku ugra enih dijelova i inventara.

Pod zračnim prostorom razumijeva se prostor koji ostaje po odbitku konstrukcijskih dijelova.

40. Visina stambenih prostorija, osim ostave, mora iznositi najmanje 2,00 m. Na brodovima do 800 BRT ova visina može iznositi najmanje 1,90 m.

Izuzetno, na brodovima do 200 BRT visina stambenih prostorija može iznositi 1,80 m.

41. Svi željezni zidovi i stropovi stambenih prostorija moraju biti obloženi drvetom ili drugim izolacionim materijalom koji loše vodi toplinu i ne propušta vlagu. Oplate moraju biti takve konstrukcije da omoguće laku izmjenu. Paluba iznad stambenih prostorija mora biti pokrivena drvenom ili drugom odgovarajućom izolacionom masom. Ako ova paluba nije pokrivena na taj način, mora se sa unutrašnje strane stropa postaviti odgovarajuća izolacija (staklena vuna ili sl.) iste ili veće izolacione vrijednosti od drveta.

Podovi stambenih prostorija moraju biti pokriveni drvetom ili kojim drugim lošim vodičem topline.

Uglovi između zidova i podova moraju biti zaobljeni.

Na prikladnim mjestima moraju biti postavljeni izljevi, tako izvedeni da se mogu zatvarati. Svi izljevi vode moraju biti provedeni zasebnim cijevima direktno u more ili u slivnike.

Zidovi i stropovi u sobama za spavanje i blagovaonicama moraju biti glatki i svijetlo obojeni. U stambenim prostorijama ne smiju se postavljati prolazi za lance, konopce i sl., kao ni cijevi za paru i vodu, osim instalacija za dovod vode i grijanje odnosnih prostorija.

42. U stambene prostorije mora u pravilu ulaziti toliko dnevne svjetlosti da se mogu čitati novine običnog sloga. Ako u stambenim prostorijama uopće nema dnevne svjetlosti, u ovim prostorijama mora biti instalirano fluorescentno ili drugo osvjetljenje odgovarajućeg intenziteta, ugodno za oči.

Brodovi sa strojnim pogonom moraju imati električno osvjetljenje. Stambene prostorije u koje ne ulazi dnevno svjetlo moraju biti osvijetljene umjetnom svjetlošću. Na brodovima sa električnim osvjetljenjem iznad uzglavlja svakog kreveta mora biti uvedena svjetlost sa posebnim prekidačem (sklopkom) koji se može dohvatiti iz ležećeg stava.

Stambene prostorije moraju biti opskrbljene rezervnim baterijskim ili petrolejskim svjetiljkama, za slučaj kvara glavnog osvjetljenja.

43. Stambene prostorije na brodovima preko 500 BRT moraju se grijati toplom vodom, parom, toplim zrakom ili električnom strujom.

Parni grijači moraju biti zaštićeni, a cijevi izolirane azbestom ili drugom odgovarajućom izolacijom.

U svrhu vlaženja toplog zraka moraju na grijačima biti pričvršćene posudice sa vodom, odgovarajućeg obujma i oblika.

44. Stambene prostorije na svim brodovima moraju imati osiguranu dobru prirodnu ventilaciju. Na brodovima preko 500 BRT moraju pored uređaja za prirodnu ventilaciju postojati i naprave za umjetnu ventilaciju, povezane sa centralnim sistemom brodske ventilacije. Ventilacija ne smije prouzrokovati propuh i buku. Ventilacijski kanali ne smiju se nalaziti

iznad kreveta. Ventilacijski uređaji moraju biti građeni i postavljeni tako da kroz njih ne može prodirati voda, dim ili prašina.

U tropskim krajevima, kao i za vrijeme velikih vrućina, moraju se iznad spavaćih soba, blagovaonice, kuhinje i ostava razapeti po dva šatora, jedan iznad drugoga u razmaku od najmanje 0,80 m.

45. Na brodovima na kojima je obavezno uvođenje umjetne ventilacije, Ventilacijski uređaji moraju odgovarati slijedećoj frekvenciji izmjene zraka:

a) gornja paluba:

- 1) blagovaonica, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 20 puta na sat;
- 2) sobe za stanovanje, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 12 puta na sat;
- 3) hodnici, oko rovova strojnog uređaja, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 4 puta na sat;
- 4) ostava i nužnici, usisni uređaj sa izmjenom zraka 20 puta na sat;

b) donja paluba:

- 1) sobe za spavanje oko rova strojarskih prostorija i kotlovnice, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 15 puta na sat;
- 2) ostale kabine, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 12 puta na sat;
- 3) ostave za rublje, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 10 puta na sat;
- 4) donji hodnici i skladišta, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 8 puta na sat;

c) zapovjedni ki most:

- 1) kormilarnica, navigacijska kabina i kabine, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 10 puta na sat, ako je nedovoljna prirodna ventilacija;
- 2) kupaonice i nužnici, usisni uređaj sa izmjenom zraka 20 puta na sat;

d) paluba amaca:

- 1) spavaonice, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 12 puta na sat;
- 2) radio-telegrafska stanica, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 10 puta na sat, ako je nedovoljna prirodna ventilacija;
- 3) ulazi i hodnici, tla ni uređaj sa izmjenom zraka 6 puta na sat;
- 4) ostava i nužnici, usisni uređaj sa izmjenom zraka 20 puta na sat;

e) zaštitne palube:

- 1) blagovaonica, brodski ured i turisti ki ured, tla ni ure aj sa izmjenom zraka 15 puta na sat;
- 2) sobe za spavanje, tla ni ure aj sa izmjenom zraka 10 puta na sat;
- 3) ulazi i hodnici, tla ni ure aj sa izmjenom zraka 6 puta na sat;
- 4) kuhinja, usisni ure aj sa izmjenom zraka 40 puta na sat;
- 5) perionica posu a i glavna ostava, usisni ure aj sa izmjenom zraka 30 puta na sat;
- 6) nužnici, usisni ure aj sa izmjenom zraka 20 puta na sat;
- 7) spremnica kuhinje i sli ne spremnice, usisni ure aj sa izmjenom zraka 10 puta na sat.

Na brodovima sa motornim pogonom koji nemaju kotlovskih ure aja, ventilacija oko rovova strojarskih prostorija mora biti sa izmjenom zraka jednake frekvencije kao i u ostalim kabinama.

Otvori dovodnih kanala moraju biti tako izvedeni da se potpuno ne sprije i ulaženje zraka. Svi ure aji za mehani ku ventilaciju moraju biti opskrbljeni zra nim filtrima. Mehani ka ventilacija mora biti takvog sistema da automatski daje zraku potrebnu vlažnost.

U prostorijama za koje su propisani ure aji tla nog sistema ventilacije, isti mogu biti zamijenjeni i usisnim ure ajima, ali u tom slu aju izmjena zraka mora biti one frekvencije koja je ovom to kom odre ena za tla ni ure aj.

46. Na gornjem pragu vrata svake stambene prostorije posade mora biti ozna eno itko neizbrisivim slovima u koju svrhu i za koliki broj osoba je odnosna prostorija odre ena.

1) Smještaj posade

47. Posada se smješta u sobama za spavanje prema slijede em rasporedu:

- a) zapovjednik broda, upravitelj stroja, brodski asnici, brodski lije nik, brodski ekonom (komesar), šef brodske kuhinje, vo a palube, vo a stroja, tesar, glavni kuhar, glavni konobar i šef elektri ara – u zasebnim sobama za spavanje sa po jednim krevetom;
- b) ostali lanovi posade na brodovima preko 1000 BRT - u sobama za spavanje sa najviše dva kreveta, a na brodovima do 1000 BRT - u sobama sa najviše etiri kreveta;
- c) žene - lanovi posade moraju biti smještene u odvojenim sobama za spavanje.

Stambene prostorije posade trebaju biti u pravilu na okupu.

Raspodjela soba za spavanje po vrstama službe vrši se u sporazumu sa sindikalnom organizacijom i nadležnim inspektoratom rada. Pri toj raspodjeli mora se voditi ra una o težini i ostalim uvjetima rada pojedinih struka brodske posade.

2) Veli ina za soba za spavanje

48. Za veli inu soba za spavanje svih brodova, osim putni kih brodova obalne plovidbe, odre uju se slijede e najmanje mjere:

a) Soba sa jednim krevetom:

na brodovima:	do 200 BRT	preko 200-800 BRT	preko 800-3000 BRT	preko 3000 BRT
Visina	1,80 m	1,90 m	2,00 m	2,00 m
Šlobodna površina	1,00 m ²	1,25 m ²	1,60 m ²	2,25 m ²
Zra ni prostor	7,00 m ³	9,00 m ³	10,00 m ³	12,00 m ³

b) Soba sa dva kreveta:

na brodovima:	do 200 BRT	preko 200-800 BRT	preko 800-3000 BRT	preko 3000 BRT
Visina	1,80 m	1,90 m	2,00 m	2,00 m
Šlobodna površina	1,95 m ²	2,25 m ²	2,60 m ²	2,25 m ²
Zra ni prostor	10,00 m ³	12,00 m ³	14,00 m ³	12,00 m ³

c) Soba sa tri ili etiri kreveta:

na brodovima:	do 200 BRT	preko 200-800 BRT	preko 800-1000 BRT
Visina	1,80 m	1,90 m	2,00 m
Šlobodna površina	2,50 m ²	3,00 m ²	3,50 m ²
Zra ni prostor	15,00 m ³	16,00 m ³	17,00 m ³

Na ribarskim brodovima nadležni inspektorat rada može dopustiti odstupanje od normativa propisanih ovim pravilnikom za stambene prostorije, s tim da kubatura zajedni ke spava e prostorije na brodu preko 50 BRT mora iznositi najmanje 3,5 m³ po lanu posade, a na brodovima od 20-50 BRT – 3 m³, a na brodovima ispod 20 BRT – 2,5 m³.

49. Za veli inu sobe za spavanje putni kih brodova obalne plovidbe odre uju se slijede e najmanje mjere:

a) Soba sa jednim krevetom:

na brodovima:	do 200 BRT	od 201-800 BRT	preko 800 BRT
Visina	1,80 m	1,90 m	2,00 m
Šlobodna površina	1,00 m ²	1,25 m ²	1,50 m ²
Brutto obujam	6,50 m ³	7,00 m ³	7,50 m ³

b) Soba sa dva kreveta:

na brodovima:	do 200 BRT	od 201-800 BRT	preko 800 BRT
Visina	1,80 m	1,90 m	2,00 m
Šlobodna površina	1,25 m ²	1,50 m ²	1,75 m ²
Brutto obujam	8,00 m ³	8,50 m ³	9,00 m ³

c) Soba sa tri kreveta:

na brodovima:	do 200 BRT	od 201-800 BRT	preko 800 BRT
Visina	1,80 m	1,90 m	2,00 m

Slobodna površina	1,50 m ²	1,75 m ²	2,00 m ²
Brutto obujam	12,00 m ³	13,00 m ³	14,00 m ³

d) Soba sa četiri kreveta:

na brodovima:	do 200 BRT	od 201-800 BRT	preko 800 BRT
Visina	1,80 m	1,90 m	2,00 m
Slobodna površina	1,75 m ²	2,00 m ²	2,25 m ²
Brutto obujam	14,00 m ³	15,00 m ³	16,00 m ³

3) Kreveti

50. Kreveti u sobama za spavanje moraju po unutrašnjoj mjeri biti dugi najmanje 1,90 m, a široki najmanje 0,75 m i mogu biti postavljeni u smjeru dužine ili širine broda, ali tako da se na brodovima preko 3000 BRT ne smiju nalaziti neposredno uz zidove korita broda. Na brodovima do 3000 BRT kreveti mogu se nalaziti i uz zidove korita broda, ali u tom slučaju oni moraju biti dobro izolirani.

Više od dva kreveta ne smiju biti postavljena jedan iznad drugoga. Razmak između donjeg ruba kreveta i poda mora biti najmanje 0,30 m. Izuzetno, na brodovima do 200 BRT ovaj razmak može iznositi i manje, ali ne ispod 0,15 m. Između gornjeg i donjeg kreveta, kao i između gornjeg kreveta i stropa, razmak mora iznositi najmanje 0,70 m. Izuzetno na brodovima do 200 BRT ovaj razmak može iznositi 0,65 m. Svi ovi prostori moraju biti potpuno slobodni.

Izuzetno, u zajedničkim spavaonicama ribarskih brodova dužina kreveta može iznositi 1,80 m i širina 0,65 m, a razmak između kreveta 0,60 m odnosno između kreveta i stropa 0,50 m. Pored toga, nadležni inspektorat rada može za ribarske brodove ispod 30 BRT dopustiti i druga nužna odstupanja od odredaba prethodnih stavaka.

Kreveti moraju biti vršni, napravljeni od glatkog metala i zaštićeni od hrabiranja, ili od tvrdog poliranog odnosno lakiranog drveta i tako izrađeni da se mogu lako rastavljati radi čišćenja.

Na uzdužnim stranama kreveta, kod uzglavlja i nogu, moraju biti postavljeni branici dužine jedne trećine kreveta.

51. Svaki krevet mora imati dobru žičanu mrežu i strunjaču s presvlakom od jakog trokuta platna. Strunjača mora biti napunjena vunom, konjskom strunom, morskom travom ili kudjeljom.

Ispod žičanog uložka gornjih kreveta mora biti postavljeno isto platno, da se spriječi padanje prašine na donji krevet. Svaki krevet mora imati jastuk i jastučnicu, dva topla pokrivača i dvije plahte.

Posteljinu treba mijenjati u pravilu jedanput tjedno. Zapovjednik broda može u opravdanim slučajevima produžiti ovaj rok, ali najviše do 15 dana. Za posteljinu i njezino pranje brine se poslodavac.

Kreveti moraju imati pokretnu zavjesu koja ne propušta svjetlost.

U spavaonicama se ispod kreveta mogu postaviti ladice.

4) Soba za spavanje

52. Soba za spavanje s jednim krevetom mora imati: ugrađeni krevet najmanje unutrašnje širine 0,75 m, a najmanje unutrašnje dužine 1,90 m, po mogućnosti s napravom za proširenje, s elastičnim uloškom, strunjačom od vune, konjske strune, morske trave ili kudjelje, visokom najmanje 0,15 m i jastukom od istog materijala, kao i ormar visok najmanje 1,52 m, dubok 0,62 m i širok 0,80 m, s pregradama pri vrhu i ladicama pri dnu. U ovim sobama mora se nalaziti divan sa naslonjačem i pisaći sto, police i ormar za knjige, dovoljan broj vješalica, umivaonik od porculana ili drugog odgovarajućeg materijala, s tekućom hladnom i toplom vodom, kao i toaletni ormarić s ogledalom na vratima.

Sobe za spavanje na brodovima do 800 BRT mogu biti i bez tekuće tople vode, a spavaonice na brodovima do 200 BRT mogu biti i bez tekuće hladne i tople vode. Prozori i vrata moraju imati zavjese koje ne propuštaju svjetlost. Ispred kreveta mora biti prostirač, a kod vrata otirač za noge.

Soba sa više kreveta mora imati stol pokriven linoleumom i za svaku osobu stolicu s naslonom i drveni ormar koji se može dobro provjetriti. Visina ormara treba biti jednaka visini sobe, a širina i dubina najmanje 0,60 m. Na gornjem dijelu ormara moraju se nalaziti pregrade, a na donjem jedna do dvije ladice. Pregrade, ladice i ormari moraju biti opskrbljeni ključevima. U spavaonici mora se nalaziti toaletni ormarić s ogledalom na vratima i dovoljan broj vješalica. Uz svaki krevet mora se postaviti polica za knjige. Namještaj mora biti gladak i što jednostavnijeg oblika. Prozori i vrata moraju imati zavjese koje ne propuštaju svjetlost. Ispred ulaza mora se nalaziti otirač za noge.

U svim spavaonicama, iznad uzglavlja svakog kreveta mora se nalaziti pogodno smješten pojas za spašavanje.

5) Otvori za slučaj opasnosti

53. Na vratima sobe za spavanje ili na zidu hodnika mora biti otvor zatvoren lako lomljivim materijalom, koji ne propušta zvuk, a takve veličine da se u slučaju opasnosti uvijek može kroz isti lako provući. Ovaj otvor mora biti označen natpisom: "U slučaju opasnosti - razbij".

E. Sporedne prostorije

1) Blagovaonica

54. Blagovaonicu moraju imati svi ribarski brodovi iznad 50 BRT, kao i svi ostali brodovi iznad 100 BRT. Ova prostorija mora biti tako uređena i namještena da može služiti i za odmaranje i društveni život članova posade.

Brodovi koji redovno putuju više od 5 dana neprekidno moraju imati posebnu prostoriju za zadržavanje i razonodu posade.

Stolovi u blagovaonici moraju biti pokriveni linoleumom ili sličnim materijalom, i tako veliki sa tolikim brojem stolica da cijela posada, ili dio posade za koji je blagovaonica određena, može odjednom za njima udobno sjediti.

Svaka blagovaonica mora imati ostavu, napravu za grijanje vode i filtar ili koju drugu odobrenu napravu za prečišćavanje vode za piće. Blagovaonica mora imati sav potreban inventar i odgovarajuću rezervu pribora za jelo.

Uređaji za grijanje i provjetravanje blagovaonice moraju biti istog sistema kao i kod soba za spavanje.

2) Kuhinja

55. Brodovi moraju imati kuhinju koja veličina i uređenije odgovaraju vrsti i veličini broda. Kuhinja se mora nalaziti na gornjoj palubi ili prvoj potpalubi, a mora biti dovoljno prostrana i imati dobre uređaje za provjetravanje. U njoj se mora nalaziti i biti uredno i higijenski održavan sav kuhinjski pribor. Brodovi opskrbljeni uređajima za tekuću slatku toplu i hladnu vodu, moraju ovu imati i u kuhinji. Oni moraju imati i uređaje za pranje, cijevne i sušenje kuhinjskog posuđa i pribora.

Zidovi kuhinje moraju u pravilu biti obloženi do visine od 1,50 m svijetlim keramičkim pločicama ili obojeni emajl bojom. Kuhinja mora biti popločana svijetlim pločicama ili drugim sličnim materijalom, a na lijevoj i desnoj strani mora imati otvore spojene sa cijevima za kanalizaciju.

Na brodovima koji duže od 4 dana putuju bez pristajanja, moraju se u kuhinji ili njezinoj neposrednoj blizini nalaziti posebni uređaji za pečenje kruha.

U kuhinji mora biti uvedena isključivo tekuća zdrava i pitka voda.

Na brodovima do 200 BRT nadležni inspektorat rada može, u granicama postojećih propisa, dopustiti odstupanja od odredaba ove točke.

Na ribarskim brodovima, ukoliko nije moguće izraditi posebnu kuhinju, nadležni inspektorat rada može dopustiti da kuhinja i blagovaonica budu u zajedničkoj prostoriji.

3) Spremnica

56. Ako brod čuva zalihe hrane, mora imati posebnu spremnicu. Spremnica mora biti prostrana, na prirodan ili umjetni način provjetravana, kao i zaštićena od vlage i naglih promjena temperature. Otvori za provjetravanje u spremnici moraju biti zaštićeni rešetkama i mrežama protiv insekata.

Vanjski zidovi spremnice moraju biti izrađeni od izolirajućeg i obloženi materijalom koji loše vodi toplinu. Unutrašnji zidovi moraju biti obloženi keramičkim pločicama ili drugim glatkim materijalom obojenim svijetlom neotrovnom uljanom bojom.

Spremnica mora biti uređena tako da pojedine vrste namirnica mogu biti ostavljene i čuvane na posebnom mjestu, koje najbolje odgovara njihovom održavanju u zdravom i upotrebljivom stanju. Spremnica mora biti razdijeljena na više odjela, u kojima se ne smije držati odvojeno lako pokvarljive namirnice od onih koje ne podliježu brzom kvaru. Namirnice koje bi zbog svojih osobina mogle štetno utjecati jedne na druge, moraju se držati odvojeno, i prema potrebi stavljati na posebne police, pregrade i sl.

Police, pregrade, sanduci i sli ni ure aji moraju biti obloženi materijalom koji spre ava ulazak insekata, glodara i ostalih šteto ina.

Na brodu mora postojati posebna prostorija za pivnicu. Pivnica mora imati dovoljnu ventilaciju, a na nepropusnom podu - odvod u kanalizaciju.

U pivnicu se ne smije u pravilu ulaziti kroz spremnicu.

Na brodovima do 200 BRT nadležni inspektorat rada može dopustiti odstupanje od uvjeta odre enih u ovoj to ki.

Prenošenje živežnih namirnica i rukovanje njima vrši se strogo pridržavaju i se postoje ih higijenskih propisa.

4) Hladnja e

57. Brodovi moraju imati mehani ke hladnja e (frižidere). Brodovi duge i velike obalne plovidbe moraju imati posebne hladnja e za uvanje namirnica životinjskog (animalnog) porijekla, a posebne za uvanje namirnica biljnog porijekla.

Hladnja e moraju biti smještene tako da su zašti ene od naglih promjena temperature, i moraju imati dobru izolaciju. Njihovi unutrašnji zidovi moraju biti od neotrovnog i nepropusnog materijala koji se može prati. Na nepropusnom podu, sa otvorima za odvodnu kanalizaciju i brušenim metalnim epom, moraju se nalaziti drvene rešetke.

Za vješanje mesa mora postojati potreban broj pokositrenih vješalica. Hladnja e moraju imati ispravne termometre, tako da se temperatura hla enih prostora u svako doba može pro itati na vanjskoj strani hladnja e.

Hladnja e u koje se ulazi, moraju biti osigurane signalnim ure ajima (crveno obojenim elektri nim zvoncem na vanjskoj strani), kao i pomo nim polugama za otvaranje sa unutrašnje strane. Osobe koje rade u hladnja ama moraju imati specijalne tople kapute i kape za tu svrhu.

Izuzetno, brodovi male obalne plovidbe tonaže do 350 BRT, kao i ribarski brodovi ispod 50 BRT, koji u pristanišnim lukama svakodnevno nabavljaju hranu, ako nemaju mehani ku hladnja u, moraju imati ledenice tako izra ene da se u njima namirnice životinjskog porijekla mogu uvati potpuno odvojeno od namirnica biljnog porijekla. Ledenice moraju se nalaziti na mjestu zašti enom od topline, a njihovi unutrašnji zidovi moraju biti obloženi neotrovnim i nepropusnim materijalom. Podovi ledenica moraju imati ispravne drvene rešetke i slavinu za ispuštanje teku ine.

5) Ostava

58. Neposredno uz blagovaonicu mora biti ugra ena ostava. Ona služi za smještaj namirnica za dnevnu upotrebu koje se ne pripremaju u kuhinji.

Ostava mora imati uređaj za pranje pribora za jelo, s tekućom toplom i hladnom vodom, a na brodovima duge plovidbe i priručne hladnjače, kao i uređaj za grijanje hrane. Zidovi i pod ostave moraju biti izrađeni kao i u kuhinji.

Na brodovima preko 3000 BRT ostava mora biti opskrbljena priručnom hladnjačom. Brodovi do 100 BRT ne moraju imati ostavu.

6) Prostorije za smještaj odjeće i prtljage

59. U blizini stambenih prostorija mora se nalaziti posebna prostorija udešena za sušenje i uvijanje kišnih kabanica, izjava i radnih odijela. Ova prostorija mora biti dovoljno osvijetljena i zračna, a na nepropusnom podu treba da ima odvod u kanalizaciju. Pod mora biti pokriven drvenim rešetkama.

Posadi broda mora biti stavljena na raspolaganje posebna prostorija za smještaj i uvijanje sanduka i vreća. Brodovi do 500 BRT ne moraju imati posebnu prostoriju za ovu svrhu.

F. Sanitarni uređaji

1) Umivaonice i kupaonice

60. Na brodu moraju postojati umivaonice i kupaonice, koje za osoblje palube u pravilu moraju biti smještene blizu soba za spavanje ili grupe ovih soba, s posebnim ulazom iz unutrašnjeg hodnika, a za strojarsko osoblje - u blizini prostorija strojeva ili kotla. Neposredno uz umivaonice i kupaonice mora se nalaziti prostorija za ostavljanje radnih odijela, s potrebnim brojem vješalica, a gdje to prostor omogućuje - i ormarića.

U umivaonicama i kupaonicama na brodovima preko 800 BRT mora biti uvedena tekuća hladna i topla voda; na brodovima od 200 do 800 BRT mora biti tekuća hladna voda, kao i topla - gdje god to konstrukcijske mogućnosti dopuštaju. Brodovi do 200 BRT ne moraju imati kupaonice sa tekućom vodom, već jednu prostoriju po mogućnosti sa tekućom hladnom vodom iz tanka, u kojoj će se članovi posade moći prati i istiti. Izuzetno, na ribarskim brodovima do 50 BRT, ako nije moguće odvojiti zasebnu prostoriju koja bi služila za umivaonicu, članovima posade mora biti osigurana posuda (lavor) za umivanje.

Kroz kupaonice ne smiju voditi ulazi u nužnike, a pregradni zidovi moraju biti nepropusni.

Kupaonice trebaju imati ograne tuševne udešene tako da mlaz prska sa strane. Umivaonice moraju imati posebne slavine.

U umivaonicama mora biti postavljena po jedna polica za toaletni pribor svakog člana posade koji u spavaonici nema umivaonika.

Zidovi umivaonica i kupaonica moraju biti obloženi do visine od 1,5 m svijetlim keramičkim pločicama ili obojeni emajl bojom. Na zidu pored tuša mora biti ugrađena stolica na rasklapanje.

Na nepropusnim podovima sa otvorima za odvodnu kanalizaciju moraju se nalaziti podmeta i od izolacionog materijala (od drveta, gume i sl.).

Umivaonice i kupaonice moraju imati prirodnu ili prema potrebi umjetnu usisnu ventilaciju.

Umivaonika mora biti toliko da se najmanje jedna trećina članova posade može u isto vrijeme umivati. Pri određivanju broja umivaonika ne uzimaju se u obzir članovi posade za koje u spavaonicama postoje ugrađeni umivaonici.

Na svakih 10 članova posade (preko 5 računava se kao 10) mora postojati najmanje jedan ugrađeni tuš. Izuzetno, na brodovima do 15 članova posade može postojati samo jedna kupaonica s jednim tušem i jedna umivaonica.

Svakom članu posade poslodavac je dužan staviti na raspolaganje dva ručnika, koje treba mijenjati svakih 8 dana, a strojarskom osoblju i osoblju palube još i dovoljnu količinu sapuna.

2) Praonice i sušionice rublja

61. Na brodu mora se nalaziti i praonica sa tekućom toplom i hladnom vodom i napravama za pranje rublja, kao i sušionica sa priborom za sušenje rublja. Ove prostorije ne moraju imati brodovi do 800 BRT, kao ni brodovi male obalne plovidbe.

Praonice i sušionice moraju biti odijeljene od soba za spavanje i blagovaonice; one moraju imati uređaje za provjetravanje i grijanje.

Na brodovima koji nemaju praonicu, prilagođavaju se za tu svrhu umivaonice.

3) Voda za piće i sanitarne potrebe

62. Voda namijenjena za piće i sanitarne potrebe posade mora se držati u posebnim tankovima. Tankovi se moraju puniti odnosno prazniti posebnom pumpom, čija je upotreba za drugu svrhu zabranjena. Na brodovima tonaže ispod 20 BRT voda za piće može se, izuzetno, držati i u željeznim ili drvenim bačvama, naročito udešenim za ovu svrhu.

Zabranjeno je ukrštanje vodovodnog sistema za slatku vodu za higijenske potrebe sa vodovodnim sistemom za vodu za tehničke potrebe (pumpe, cijevi ili ventilne stanice).

Otvori za punjenje i mjerenje tankova moraju biti na cijevima bar 0,5 m iznad poda i opskrbljeni dobro osiguranim poklopcem. Odušne cijevi za provjetravanje tankova moraju biti na kraju savijene u obliku koljena naniže i na otvoru zaštićene mrežicom.

Za mjerenje količine vode tankovima, ovi moraju biti tako konstruirani odnosno opskrbljeni takvim napravama (vodokaz i sl.) da se količina vode u tanku može kontrolirati bez upotrebe sonde.

Tankovi odnosno bačve u kojima se drži voda za piće moraju biti tolike zapremine da mogu primiti zalihu vode potrebnu za 4 dana, računaju se 6 l dnevno na svakog člana posade. Ovi tankovi odnosno bačve moraju se svakih sedam dana ispirati vrelom vodom.

Za izradu i održavanje vodovodnih uređaja važe posebni propisi.

4) Nužnici i kanalizacija

63. Svi brodovi iznad 20 BRT, bez obzira na broj članova posade, moraju imati nužnik.

Brodovi moraju imati najmanje po jedan nužnik na svakih 10 članova posade, zaključno do 40 članova posade, a preko toga broja na svakih daljnjih 20 članova posade - još po jedan nužnik. (Broj članova posade preko 5 odnosno preko 10 članova računava se kao 10 odnosno 20 članova).

Za žene - članove posade moraju postojati odvojeni nužnici.

Nužnici moraju biti blizu soba za spavanje, umivaonica i kupaonica, ali moraju biti od ovih odijeljeni, i to tako da se u njih ne ulazi neposredno iz soba za spavanje, nego iz otvorenih hodnika. Nužnici ne smiju biti smješteni iznad kuhinje.

Zidovi i podovi nužnika moraju biti od željeza i nepropusni, i moraju imati otvore za odvod u kanalizaciju. Podovi moraju biti popločani keramičkim pločicama. Zidovi nužnika moraju imati najmanje jedan red keramičkih pločica, a iznad toga moraju biti dobro obojeni emajlom do visine od 1 m.

Pod nužnika mora se nalaziti najmanje 1 m iznad najveće gaza broda. Nužnici na gornjoj palubi moraju biti zaštićeni od vremenskih nepogoda, a isto tako i hodnici koji vode do njih. Kad se više nužnika nalazi u jednoj prostoriji, ispred njih mora biti toliko slobodnog prostora da se mogu postaviti umivaonici za pranje ruku, i to tako da najmanje na svaka tri nužnika dolazi po jedan umivaonik. Ako se u jednoj prostoriji nalazi samo jedan nužnik, umivaonik se postavlja na pregradnom zidu do vrata.

Pranje ruku po upotrebi nužnika naročito je obavezno za osoblje koje rukuje živim namirnicama (kuhari, konobari i dr.).

Nužničke školjke moraju biti od materijala koji se ne lomi, ne puca i ne hrta. Sjedišta na školjkama moraju biti drvena, sa automatskim dizanjem i uz njih moraju biti postavljeni pridržnici.

Nužnici moraju imati posebne naprave za ispiranje tekućom vodom. Nužnici koji nemaju tekuću vodu moraju imati istu emajliranu ili pocinčanu kantu napunjenu vodom kojoj je dodana izvjesna količina klornog vapna. Ispiranje nužnika obavezno je nakon upotrebe. Odvodne cijevi nužnika moraju imati poseban ventil za sprečavanje prodora morske vode.

Nužnici moraju imati naprave za prirodnu ili umjetnu usisnu ventilaciju odvojene od svih drugih stambenih prostorija, i moraju biti osvijetljeni dnevno i noću.

Nužnici se moraju čistiti najmanje dvaput dnevno, a dezinficirati najmanje jedanput tjedno. Nužnici moraju biti uvijek opskrbljeni toaletnim papirom, koji je dužan nabaviti poslodavac.

Osobe koje čiste nužnike ne smiju biti zaposlene u kuhinji, a pri radu moraju imati zaštitne gumene rukavice.

Odvodne cijevi nužnika moraju biti posebne i provedene direktno u more. Sa njima mogu se spajati jedino cijevi umivaonika, praonica i kupaonica, i to samo kad se cijevi od nužnika ne mogu zasebno provesti iz konstrukcijskih razloga.

Odvodne cijevi iz kuhinje ne smiju se spajati sa sistemom ostalih provodnih cijevi.

Odvodne cijevi ne smiju se provoditi iznad umivaonika, uređaja za pranje posuđa i sličnih higijenskih uređaja.

Odvodne cijevi sanitarnih uređaja koji se nalaze u visini ili ispod gaza broda, moraju se provesti u sabirni tank koji ima uređaj za svoje pražnjenje.

Odvodne cijevi nužnika ne smiju se provoditi kroz prostoriju kuhinje.

G. Posebne mjere za zdravstvenu zaštitu

64. Ako se na brodu pojavi zarazna bolest, predmeti kojima se može prenijeti bolest moraju se prati i dezinficirati jedanput dnevno, a po potrebi i više puta. Na brodu moraju se nalaziti potrebna sredstva i pribor za dezinfekciju.
65. Za vrijeme ljeta ili kad se brod nalazi u malarijnim krajevima, svi prozori, ventilacijski otvori i vrata prostorija određeni za stanovanje, rad i zadržavanje posade moraju biti prekriveni odgovarajućom mrežom protiv insekata.

Zapovjednik broda može, po svom nahođenju ili na prijedlog rukovodioca određenog za brigu o zdravlju posade, ograničiti izlaz posade na kopno u mjestima zaraženim od malarije u vrijeme od zalaska do izlaska sunca. O ovome zapovjednik broda mora unijeti bilješku u brodski dnevnik.

1) Brodska bolnica

66. Brodsku bolnicu moraju imati brodovi duge plovidbe i brodovi velike obalne plovidbe koji imaju uređaje za prijevoz putnika.

Brodsko bolnica mora biti smještena na sredini broda, i to na najvišoj palubi. Ona mora biti odvojena od stambenih prostorija brodske posade i putnika.

Iznimno, nadležni inspektorat rada može odobriti smještaj brodske bolnice i na drugom mjestu broda, ako se ona iz tehničkih razloga ne može smjestiti na sredini na najvišoj palubi.

Ako brod ima i bolnicu za putnike, ona se mora smjestiti neposredno do brodske bolnice. Ako to potrebe zahtijevaju, brodska bolnica i bolnica za putnike mogu se spojiti. Za njihovo spajanje potrebno je odobrenje nadležnog inspektorata rada i nadležnog organa zdravstvene službe, kao i suglasnost poslodavca.

Brodsko bolnica mora biti uvijek pripremljena za smještaj bolesnika i ne smije se upotrebljavati ni u koje druge svrhe.

U brodsku bolnicu smije se ulaziti samo iz posebnog hodnika, kojim su vezani svi bolnički odjeli sa ljekarnom, kupaonicama i nužnicima.

Brodsko-bolnica mora imati posebne nužnike i kupaonice, namijenjene isključivo za upotrebu bolesnika. Ovi nužnici i kupaonice moraju biti odvojene od bolničke glavne prostorije metalnom pregradom koja ne propušta vlagu i zadah. Bolničke kupaonice moraju imati pored tuša i kadu.

U brodskoj bolnici mora biti dovoljno osvjetljenja, prema odredbama točke 42. ovog pravilnika. Njezina prostorija mora biti dobro osvjetljena umjetnom svjetlošću i u njoj mora se nalaziti prikladan uređaj za prenosivu svjetiljku.

67. Na brodovima do 50 članova posade u brodskoj bolnici moraju biti smještena najmanje dva kreveta bolničkog tipa, koji ne smiju biti postavljeni jedan iznad drugog. Na svaki krevet mora doći i najmanje 5 m² površine. Kreveti moraju biti položeni tako da im je uzglavlje udaljeno od zida najmanje 0,10 m i da im se može slobodno prići s obje strane.

Ako brod ima više od 50 članova posade, na svakih daljnjih 50 osoba moraju biti smještena još dva kreveta, ali najviše 12 kreveta. U tom slučaju kreveti se smještaju u više odvojenih prostorija.

Kreveti moraju imati metalne uloške, strunjače i jastuke od konjske strune, vune, morske trave ili kudjelje, u težini od najmanje 10 kg; dva vunena pokrivača, šest plahti, tri jastučnice i jedan pokrivač.

Pored svakog kreveta moraju se nalaziti dvije male metalne police, i to jedna za držanje boca, aša, lijekova i dr., a druga za držanje pljuvaonice.

Kod svakog kreveta mora biti postavljeno dugme za električno zvonce provedeno do stambene prostorije osobe određene za njegu bolesnika.

68. Pod brodske bolnice ne smije biti od drveta niti od materijala koji upija i propušta vlagu, plinove i mirise. Zidovi i stropovi moraju biti obojeni bijelom emajlovom bojom. Spojni rubovi poda i zidova moraju biti zaobljeni. U brodskoj bolnici ne smiju se nalaziti slivnici niti bilo kakve cijevi ili kabeli.

Vrata, prozori i ostali otvori u brodskoj bolnici moraju biti stalno prekriveni mrežom protiv insekata. Naprave s mrežama moraju biti tako uređene da se ove mogu skidati radi čišćenja. Osim toga, brodska bolnica mora uvijek raspolagati sredstvom za uništavanje insekata.

Brodsko-bolnica mora imati uređaj za parno ili električno grijanje odnosno za grijanje toplom vodom ili toplim zrakom. Radi održavanja potrebne vlage u zraku, u brodskim bolnicama stavljaju se posude sa vodom na mjesta prikladna za isparavanje vode. Bolničke prostorije moraju biti opskrbljene higrometrom i zidnim termometrom, radi mjerenja vlage i kontroliranja temperature.

Provjetravanje brodske bolnice mora biti uređeno tako da se može vršiti i za vrijeme nepogoda. Osim toga, brodska bolnica mora imati uređaje za umjetno provjetravanje koji ne stvaraju propuh.

Vrata i prilazi brodske bolnice moraju biti toliko široki da se kroz njih može lako prolaziti sa bolesnim nosilima.

69. Svaki krevet mora imati u rezervi dva para bolesničkog rublja, jedan par bolesničkih šlapa i dva ručnika, a za svaku osobu određenu za njegu bolesnika - po dva bijela ogrtača. U brodskoj bolnici moraju biti smješteni ormari za držanje bolesničkog rublja, koje se drži odvojeno od ostalog rublja.

Posteljina u brodskoj bolnici mijenja se redovno jedanput tjedno, a prema potrebi i više puta.

Svaki odjel u brodskoj bolnici mora imati po jedan umivaonik s hladnom i toplom tekućom vodom. Pored ostalog higijenskog pribora, ovi odjeli moraju imati posudu za vršenje nužde, pljuvaonice i naprave za držanje čaša i boca za lijekove.

Za bolesnike mora se u brodskoj bolnici nalaziti potreban pribor za jelo i dovoljna količina dijetalne hrane i pića. Svi se ovi predmeti moraju čuvati u posebnom ormaru u izvan prostorije za bolesnike.

U brodskoj bolnici moraju se nalaziti nosila za bolesnike.

2) Brodska ljekarna

70. Svaki brod koji ima brodsku bolnicu mora imati i prostoriju za brodsku ljekarnu. Brodska ljekarna mora se nalaziti u zasebnoj prostoriji do brodske bolnice, s tim da nema direktne veze sa prostorijom za smještaj bolesnika. U brodskoj ljekarni mora se nalaziti stolica, stolica na vijak, grijalica za vodu, kotlovi za dezinfekciju instrumenata i umivaonik sa slavina, i to posebno za svjež i pitku, a posebno za toplu vodu.

Lijekovi i sredstva za liječenje i njegu bolesnika na brodu koji ima brodsku ljekarnu čuvaju se u brodskoj ljekarni.

Na brodu koji nema brodsku ljekarnu lijekovi i sredstva za njegu bolesnika moraju se čuvati u zasebnim ormarima na prikladnom mjestu na brodu. Ovi ormarići moraju biti opskrbljeni lijekovima prema kategoriji plovidbe u kojoj brod plovi. Otrovi čuvaju se odvojeno od ostalih lijekova, i to pod ključem koji čuva zapovjednik broda ili osoba koju on za to ovlasti.

Svaki ormarić mora imati odštampan popis lijekova koji se u njemu nalaze.

Ključ brodske ljekarne odnosno ključ zasebnog ormarića sa lijekovima čuva zapovjednik broda odnosno osoba koju zapovjednik broda za to odredi.

U njegovoj odsutnosti ključ se predaje na čuvanje rukovodiocu palubne službe. Osim zapovjednika ključ ljekarne mora imati i brodski liječnik, ako brod ima liječnika.

8) Ambulanta

71. Na brodovima koji su dužni imati liječnika mora postojati ambulanta, iz koje se neposredno ulazi u brodsku bolnicu.

Ambulanta mora biti toliko prostrana da se u njoj osim ormara a sa lijekovima može smjestiti i stol za preglede i operacije. Ovaj stol mora biti pristupa an sa svih strana. Zidovi i strop ambulante moraju biti obojeni bijelom neotrovnom bojom, a pod mora biti od kerami kih plo ica ili od drugog materijala koji se lako pere.

Ambulanta mora biti danju osvijetljena prirodnom svjetloš u iz najmanje dva staklena svjetlarnika ili širokim bo nim prozorima, a no u elektri nim osvijetljenjem dovoljne jakosti.

Prirodna svjetlost može biti zamijenjena fluorescentnim ili drugim osvijetljenjem iste jakosti.

U ambulanti moraju se nalaziti lijekovi i sprave za lije enje i njegu bolesnika u posebnim ormari ima, stoli i jedna stolica na vijak, kao i grija za vodu s kotli em za dezinfekciju instrumenata.

Umivaonik mora imati promjer od najmanje 0,40 m. Iznad umivaonika mora se nalaziti jedna slavina za pitku i jedna za toplu vodu, kao i posebna staklena posuda koja sadrži najmanje 6 l dezinfekcione otopine.

4) Lije enje bolesnika

72. Na brodovima koji nemaju lije nika prvu pomo pruža i bolesnike njeguje zapovjednik broda ili osoba koju on ovlasti.

Po potrebi zapovjednik broda obratit e se, po dolasku u luku, lije niku za stru nu pomo , ili e za vrijeme plovidbe radiotelegrafskim putem zatražiti lije ni ki savjet i upute za lije enje bolesnika.

Ako se radi o težim bolestima, zapovjednik broda dužan je privremeno promijeniti pravac plovidbe i pristati u najbližu luku radi smještaja oboljelog lana posade ili putnika u najbližu bolnicu.

Na brodovima koji imaju lije nika pružanje prve pomo i i njegu bolesnika vrši lije nik, o emu redovno izvještava zapovjednika broda. Na ovim brodovima lije nik predlaže zapovjedniku broda promjenu pravca plovidbe kad se radi o potrebi otpremanja bolesnika u najbližu bolnicu na kopnu.

73. Na brodu moraju uvijek biti pripremljeni svi ure aji i poduzete sve mjere da se bolesnik za slu aj potrebe može za vrijeme plovidbe brzo i nesmetano iskrcati ili prekrcati na koji drugi brod.

74. Na brodu vodi se bolesni ki dnevnik. Isti vodi brodski lije nik, a gdje nema lije nika - zapovjednik broda, odnosno osoba koju on odredi.

III. POSEBNE OBAVEZE U POGLEDU PROVO ENJA ZAŠTITNIH MJERA

1) Obaveze poslodavca

75. Prije početka gradnje novog odnosno preuređivanja postojećeg broda, poslodavac je dužan pribaviti mišljenje nadležnog inspektorata rada u pogledu higijensko-tehničke zaštite rada na brodu koji se gradi odnosno preuređuje.

Poslodavac je dužan podnijeti na pregled i odobrenje nadležnom inspektoratu rada jedan primjerak nacрта broda koji u omjeru 1:100 pokazuje položaj i opremljenost prostorija određenih za posadu, kao i detaljne nacрте i odgovarajuća obavještenja o svim prostorijama, koji u omjeru 1:50 i u propisanim detaljima pokazuju položaj svake prostorije, razmještaj namještaja i naprava, sredstva i uređaja za provjetravanje, osvjetljavanje i grijanje, sanitarne i druge naprave i uređaje.

Inspektorat rada dužan je u roku od 15 dana vratiti poduzeću ovjeren primjerak tih nacрта broda ili, u slučaju uskraćivanja odobrenja nacрта, dostaviti brodskom poduzeću rješenje sa obrazloženim primjedbama. Ako inspektorat rada u ovom roku ne dostavi nikakve primjedbe odnosno odobrenje, smatra se da su predloženi nacрти broda u cijelosti prihvaćeni.

Prije puštanja broda u promet mora se izvršiti kolaudacijski pregled, kome moraju prisustvovati organi inspektorata rada koji je odobrio nacрте odnosnog broda.

Ako se prilikom kolaudacijskog pregleda utvrdi da nije postupljeno po odobrenim nacrtima, inspektorat rada može zahtijevati da se utvrđeni nedostaci i odstupanja od odobrenih nacрта u određenom roku uklone.

76. Poslodavac je obavezan brinuti se da se brod i svi uređaji u njemu održavaju u takvom stanju da posada broda bude zaštićena od nesretnih slučajeva, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi sa radom.

77. Članovima posade koji su izloženi štetnom utjecaju atmosferskih prilika pri radu i neistovremeno, poslodavac je dužan dati na besplatnu upotrebu zaštitna odijela i obuću, kao što su: impregnirana odijela, cipele, zaštitne rukavice, stražarske bunde, azbestne cipele i rukavice, tropske kacige, krpe za znojenje i sl., a kad to potreba zahtijeva, i specijalna zaštitna sredstva, kao što su: specijalna zaštitna odjeća, odgovarajuće zaštitne maske i respiratori, i zaštitne naočale. Isto tako, poslodavac je dužan dati besplatna radna odijela članovima posade koji rade kod strojeva na motornim brodovima, uključujući tankova, kotlova i kućišta motora, a onima koji rade na odstranjivanju i struganju hrane - zaštitne naočale.

78. Osobama koje boje broda štete za zdravlje poslodavac je dužan staviti na upotrebu posebna zaštitna odijela, kape i rukavice radi zaštite od štetnog utjecaja tih boja na zdravlje.

2) Obaveze zapovjednika broda i drugih odgovornih osoba

79. Zapovjednik broda odnosno druga odgovorna osoba dužna je brinuti se za provođenje zaštitnih mjera na brodu predviđenih ovim pravilnikom.

Zapovjednik broda obavezan je izvršiti periodične preglede svih naprava i uređaja za krcanje tereta i utvrđeno stanje upisivati u brodski dnevnik. Ovo se vršiti naročito prije početka i za vrijeme ukrcavanja tereta. Za rad prilikom ukrcavanja tereta primjenjuju se posebni propisi.

80. Zapovjednik broda, upravitelj strojeva i druge odgovorne osobe obavezne su brinuti se da članovi posade broda upotrebljavaju sve propisane zaštitne naprave i sredstva i da se pridržavaju svih postojećih propisa u tom pogledu. Isto tako, obavezni su brinuti se da sve zaštitne naprave odgovaraju propisanim suvremenim zahtjevima higijenske i tehničke zaštite rada, da budu stalno u ispravnom stanju, i pri ruci članovima posade, a u slučaju kvara da na vrijeme budu popravljene, odnosno da dotrajale pravovremeno budu zamijenjene novima.
81. Kad se na brodu ili plovnom objektu vrši dezinfekcija, dezinskcija ili deratizacija otrovnim i za život opasnim sredstvima, zapovjednik broda dužan je osigurati primjenu specijalnih propisa i uputa u svrhu zaštite zdravlja i života članova posade.
82. Za vrijeme atmosferskih nepogoda posada se ne smije određivati na rad na otvorenoj palubi osim u slučaju više sile i radi vršenja poslova neophodno vezanih sa plovidbom.

Za vrijeme velikih vrućina ili u tropskim krajevima posada se ne smije upošljavati između 10 i 16 sati na dijelovima broda gdje bi bila izložena neposrednom utjecaju sunčanih zraka, kao ni u zatvorenim prostorijama, osim u hitnim slučajevima.

Ako se posada upotrebi za rad u vremenu iz prethodnog stavka, zapovjednik broda dužan je pobrinuti se da se na mjestu rada odnosno iznad zatvorene prostorije u kojoj posada radi, razapne dvostruki šator. Razmak između donjeg i gornjeg šatora treba biti najmanje 0,30 m.

Kad posada u tropskim krajevima radi na željeznim palubama, mora nositi obuću s drvenim potplatima i šešire od pluta (tropske kacige).

83. Rad na vanjskoj oplati broda vrši se isključivo u lukama, kad je brod privezan ili usidren u mirnoj vodi, pod povoljnim atmosferskim prilikama i uz upotrebu sigurnih visećih skela. Ove skele moraju biti iste vrste građe, izgrađene od jednog komada i udešene tako da budu udaljene najmanje 0,30 m od zida broda. Konopci kojima su viseće skele privezane moraju biti jaki i vrsto vezani.

Rad na unutrašnjim zidovima broda, uključujući i tu i zidove strojeva i kotlovnica, vrši se jedino pomoću vrste građanih i postavljenih skela sa vrstnim ogradama.

84. Zapovjednik broda mora osobno, ili preko osobe koju za to odredi, vršiti nadzor nad provođenjem zaštitnih mjera i nad održavanjem higijene života i rada članova posade na brodu. Zapovjednik je dužan jedanput tjedno, a po svom nahođenju i više puta, osobno pregledati sve prostorije određene za posadu.
85. Zapovjednik broda dužan je odvojeno voditi sve spise i dokumente u vezi sa službom inspektorata rada i poslovima na uređenju radnih odnosa i uvjeta rada na brodu, koje će na traženje inspektorata rada pružiti ovome u svako doba na uvid. Poslodavci su dužni dostavljati nadležnom inspektoratu rada sve svoje interne upute i okružnice kojima se reguliraju radni odnosi i plaćanje članova posade.

3) Obaveze članova posade

86. Članovi posade dužni su pridržavati se svih propisa i mjera koji se odnose na sprečavanje nesretnih slučajeva, profesionalnih i drugih bolesti u vezi s njihovim radom, kao i propisa koji se odnose na opću sigurnost broda i posade. U tu svrhu svaki član posade obavezan je na vrijeme upoznati se sa svim sigurnosnim propisima koji se odnose na njegov djelokrug.
87. Svaki član posade dužan je pri ukrcanju na brod donijeti sa sobom najpotrebnije odijelo i tri para rublja.
88. Kad član posade zbog prestanka službe napušta brod, dužan je predati povjereni inventar, stvari s kojima je zadužen, u potpunom redu zapovjedniku broda ili od zapovjednika broda ovlaštenoj osobi.
89. Strojevi, alat, aparati, naprave, uređaji i t. d. moraju prije upotrebe biti provjereni u pogledu njihove sigurnosti od strane za to određene osobe iz reda članova posade. Svaki član posade dužan je sve zapažene nedostatke i nepravilnosti, kao i izvanredne ili nenormalne pojave na brodu ili izvan broda a koje se tiču broda, odmah prijaviti neposredno odgovornoj osobi ili zapovjedniku broda.
90. Strojewe, alat, aparate, naprave, uređaje i ostale predmete kojima se posada služi pri radu, kao i sigurnosne naprave, uređaje i zaštitna sredstva, članovi posade mogu upotrebljavati samo u onu svrhu za koju su određeni. Oni su dužni njima pažljivo rukovati, održavati ih u ispravnom stanju, a nakon upotrebe ih oistiti i staviti na određeno mjesto.
91. Članovima posade je najstrože zabranjeno svako zloupotrebljavanje, oštećivanje i samovoljno odstranjivanje zaštitnih naprava, uređaja i sredstava. Oni su dužni sve nedostatke i kvarove odmah odstraniti odnosno prijaviti nadležnom osniku.

Zaštitne naprave i uređaje posada može uklanjati samo u slučaju potrebe (popravak strojeva ili pojedinih dijelova, preinaka strojeva i sl.). Po završenom poslu te zaštitne naprave i uređaji moraju se dovesti u prvobitno stanje.

IV. KAZNENE ODREDBE

92. Za povrede odredaba iz to . 75.-78. ovog pravilnika kaznit će se brodarsko poduzeće i odgovorna osoba u brodarskom poduzeću odnosno vlasnik broda po članu 94. Zakona o zdravstvenom osiguranju radnika i službenika odnosno po čl. 28. i 29. Zakona o inspekciji rada.
93. Novčanom kaznom do 10,000 dinara kaznit će se za prekršaj zapovjednik broda odnosno odgovorna osoba za povredu koje odredaba to . 79.-85. ovog pravilnika.
94. Novčanom kaznom do 2,000 dinara kaznit će se za prekršaj član posade odnosno druga zaposlena osoba na brodu za povredu koje odredaba to . 86.-91. ovog pravilnika.
95. Nepoduzimanje ili nepridržavanje zaštitnih mjera koje se prema točki 3. ovog pravilnika imaju poduzeti u smislu odredaba Općeg pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu, povlači odgovornost po članu 101. Uredbe o suglašavanju posebnih propisa

o prekršajima u uredbama i drugim propisima Vlade i njezinih organa sa odredbama Osnovnog zakona o prekršajima ("Službeni list", br. 56/51).

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

96. Odredbe ovog pravilnika primjenjivat će se na sve brodove, bez obzira na tonažu, koji se budu gradili nakon njegovog stupanja na snagu.

Odredbama ovog pravilnika prilagodit će se svi postojeći brodovi kod kojih nisu primijenjene u građevinskom pogledu odredbe Pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama na morskim brodovima ("Službeni list", br. 55/47). Ako provedba tih mjera zahtijeva građevinske radove manjeg obujma, poslodavci su dužni provesti ih najkasnije u roku od dvije godine. U slučaju da primjena odredaba ovog pravilnika zahtijeva u građevinskom pogledu radove većeg obujma, poslodavci su dužni provesti ih najkasnije u roku od pet godina. Ovi rokovi počinju teći od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Brodovi iz prethodnog stavka koji se u građevinskom pogledu ne mogu prilagoditi odredbama ovog pravilnika, mogu i dalje ostati u upotrebi ako su od interesa za narodnu privredu. Rješenje o tome da ovakav brod može ostati u upotrebi i koja se prilagodavanja na njemu moraju izvršiti, donosi Sekretarijat za rad Saveznog izvršnog vijeća po pribavljenom mišljenju Sekretarijata za saobraćaj i veze Saveznog izvršnog vijeća.

97. Usklađivanje sa odredbama ovog pravilnika u rokovima predviđenim u st. 2 i 3 prethodne točke kontrolira republički inspektorat rada, koji po potrebi može utvrditi rokove u kojima će se vršiti postepeno usklađivanje, vodeći pritom računa o objektivnim, materijalnim i tehničkim mogućnostima.

98. Za brodove koji prevoze lako zapaljive terete, pored odredaba ovog pravilnika važe i posebni propisi.